

DBB-002-001502

B. Com. (Sem. V) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Core-9 : Business Environment-I

Faculty Code : 002

Subject Code : 001502

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ લખો.
(૨) જમણી તરફના અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : ૨૦
- (૧) ભારત સરકારે સૌ-પ્રથમ ઔદ્યોગિક નીતિ ક્યારે જાહેર કરી હતી
(A) ૧૯૫૧
(B) ૧૯૪૮
(C) ૧૯૫૩
(D) ૧૯૪૭
- (૨) સમાજમાં આવકની વહેંચણી જેમ વધુ હોય તેમ વપરાશ
(A) વધારે
(B) સ્થિર
(C) ઓછો
(D) ખૂબ વધારે
- (૩) મૂડીવાદી અર્થતંત્રમાં બજારતંત્ર કેવું જોવા મળે છે ?
(A) સરકારના હસ્તક્ષેપવાળું બજારતંત્ર
(B) મિશ્ર બજારતંત્ર
(C) મુક્ત બજારતંત્ર
(D) નિયંત્રિત બજારતંત્ર

- (૪) અર્થશાસ્ત્રમાં ઘણા લાંબા સમય પહેલાં વેપારનો તુલનાત્મક ખર્ચનો સિદ્ધાંત રજૂ કરનાર અર્થશાસ્ત્રી
- (A) રિકાર્ડો
(B) પીટ્ટર ડુક્ટ
(C) કોલિન કલાર્ક
(D) આર્થર લેવિસ
- (૫) વર્તમાન સમયે બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ
- (A) વિકસિત રાષ્ટ્રોમાં જ પોતાનું રોકાણ કરે છે.
(B) વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોમાં રોકાણ કરે છે.
(C) પછાત રાષ્ટ્રોમાં રોકાણ કરે છે.
(D) વિકસિત અને વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોમાં રોકાણ કરે છે.
- (૬) કુલ કાર્ય ઘરગથ્થું પેદાશને ટૂંકમાં કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) GNP
(B) GDP
(C) NNP
(D) KNP
- (૭) ચોખ્ખી રાષ્ટ્રીય પેદાશ :
- (A) GNP (B) GDP
(C) NNP (D) KNP
- (૮) રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની કેટલી રીતો છે ?
- (A) ચાર (B) બે
(C) ત્રણ (D) અનેક
- (૯) વર્તમાન આવક અને ખર્ચ વચ્ચેના તફાવતને શું કહેવામાં આવે છે ?
- (A) સરેરાશ બચત (B) બચત
(C) સીમાંત બચત (D) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં
- (૧૦) બચતના મુખ્ય સ્ત્રોતો કેટલા છે ?
- (A) પાંચ (B) સાત
(C) ત્રણ (D) ચાર

(૧૧) ભારતમાં બચતદર કેવો જોવા મળે છે ?

- (A) વધુ (B) મધ્યમ
(C) નીચો (D) ખૂબ વધુ

(૧૨) ભારત આર્થિક વિકાસની દૃષ્ટિએ કેવો દેશ છે ?

- (A) વિકસિત દેશ (B) અલ્પવિકસિત દેશ
(C) પછાત દેશ (D) વિકાસમાન દેશ

(૧૩) આઝાદી પછી ભારતમાં આર્થિક-વિકાસની પ્રક્રિયા કેવી રહી છે ?

- (A) ખૂબ ઝડપી
(B) ધીમી
(C) ઝડપી
(D) ખૂબ ધીમી

(૧૪) ભારતનું અર્થતંત્ર કેવું છે ?

- (A) ત્રિમુખી અર્થતંત્ર
(B) સમાજવાદી અર્થતંત્ર
(C) મિશ્ર અર્થતંત્ર
(D) લોકશાહી અર્થતંત્ર

(૧૫) ભારતમાં રોજગારીની તકોમાં થતા વધારા કરતા બેરોજગારીમાં થતો વધારો કેવો જોવા મળે છે.

- (A) ઓછો (B) મધ્યમ
(C) વધારે (D) સરખો

(૧૬) કયાં અર્થશાસ્ત્રીઓએ આર્થિક બાબતોનું વિશ્લેષણ કરવા માટે મુક્ત અર્થતંત્રની પૂર્વધારણા કરી હતી ?

- (A) પ્રકૃતિવાદી અર્થશાસ્ત્રીઓએ
(B) નવપ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ
(C) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓએ
(D) આધુનિક અર્થશાસ્ત્રીઓએ

(૧૭) ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં વસ્તીમાં થતો વધારો કઈ બેરોજગારીમાં વધારો કરે છે ?

- (A) ચકીય બેકારીમાં (B) પ્રછન્ન બેકારીમાં
(C) શિક્ષીત બેકારીમાં (D) યંત્રજન્ય બેકારીમાં

(૧૮) ગરીબી કેવી ઘટના છે ?

- (A) કુદરતી (B) માનવસર્જિત
(C) આકસ્મિક (D) અનૈતિક

(૧૯) ગરીબીને માપવા માટેની આવક કે ખર્ચની લઘુત્તમ સપાટીને શું કહેવામાં આવે છે ?

- (A) આવક રેખા (B) ગરીબી રેખા
(C) ખર્ચ રેખા (D) જીવનરેખા

(૨૦) ગરીબીનો ખ્યાલ કેવો છે ?

- (A) માનવતાવાદી (B) ગુણાત્મક
(C) કુદરતી (D) પરીમાણાત્મક

- ૨ ધંધાકીય પર્યાવરણનાં મુખ્ય ઘટકો વિશે સમજૂતી આપો. ૧૦
અથવા
- ૨ રાષ્ટ્રીય-આવકની ગણતરીની પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૦
- ૩ વિકાસમાન રાષ્ટ્ર તરીકે ભારતીય અર્થતંત્રના લક્ષણો. ૧૦
અથવા
- ૩ આધુનિક ધંધાના લક્ષણોની વિગતે સમજૂતી આપો. ૧૦
- ૪ મૂડી સર્જનના નીચા દર માટેનાં કારણો સમજાવો. ૧૦
અથવા
- ૪ બેકારીનો અર્થ આપી બેકારીનાં કારણો જણાવો. ૧૦
- ૫ ગરીબીનો અર્થ આપો. ગરીબીનાં મુખ્ય કારણોની ચર્ચા કરો. ૧૦
અથવા
- ૫ વૈશ્વિક ધંધાકીય પર્યાવરણ વિશે સમજૂતી આપો. ૧૦
- ૬ પ્રછન્ન બેકારી અને મોસમી બેકારી. ૧૦
અથવા
- ૬ આવક અને ધંધાકીય પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. ૧૦

ENGLISH VERSION

- Instructions : (1) Give answers of M.C.Q. in answer Book only.
(2) Figures to the right side indicate marks of question.

1 Choose and write correct answer for the following multiple choice questions : 20

- (1) When was the Industrial Policy declared for the first time by the Government of India ?
(A) 1951
(B) 1948
(C) 1953
(D) 1947
- (2) Higher the distribution of Income in the society_____its consumption.
(A) More
(B) Constant
(C) Less
(D) Substantial
- (3) How the market system is found in the capitalist economy ?
(A) Government interfering market system
(B) Mixed market system
(C) Free market system
(D) Controlled market system
- (4) The economist who had long back presented the theory of comparative cost of trade in economy was
(A) Ricardo
(B) Peter Drucker
(C) Colin Clark
(D) Arthur Lewis

- (5) Presently multinational companies make Investment in only _____ countries.
- (A) Developed
 (B) Developing
 (C) Backward
 (D) Developed and developing
- (6) Total Gross Domestic Products is known by which abbreviated name ?
- (A) GNP
 (B) GDP
 (C) NNP
 (D) KNP
- (7) Net National product :
- (A) GNP (B) GDP
 (C) NNP (D) KNP
- (8) How many methods are there of measuring national income ?
- (A) Four (B) Two
 (C) Three (D) Several
- (9) The difference between the present income and cost is considered as what ?
- (A) Average saving (B) Saving
 (C) Marginal saving (D) None
- (10) How many sources are there of saving ?
- (A) Five (B) Seven
 (C) Three (D) Four
- (11) How is the saving rate in India ?
- (A) More (B) Medium
 (C) Low (D) Maximum
- (12) From the point of view of Economic development how is India ?
- (A) Developed (B) Under-developed
 (C) Backward (D) Developing

- (13) How is the process of economic development in post independence India ?
- (A) Much rapid
 - (B) Slow
 - (C) Rapid
 - (D) Very Slow
- (14) How is Indian economy ?
- (A) Tri-pronged
 - (B) Socialistic
 - (C) Mixed
 - (D) Democratic
- (15) How is the unemployment in comparison to the employment opportunities created in India ?
- (A) Less
 - (B) Medium
 - (C) More
 - (D) Equal
- (16) Which economist had made presumption of free economy for analyzing economic points ?
- (A) Naturalist economists
 - (B) Neo-classical economists
 - (C) Classical economists
 - (D) Modern economists
- (17) Rise in population in the rural area increases which unemployment
- (A) Cyclical
 - (B) Disguised
 - (C) Educated
 - (D) Machine-oriented
- (18) Poverty is which type of event ?
- (A) Natural
 - (B) Man-made
 - (C) Accidental
 - (D) Immoral
- (19) What the minimum level of income or expenses for measuring poverty is called ?
- (A) Income line
 - (B) Poverty line
 - (C) Expense line
 - (D) Life line

- (20) How is the concept of poverty ?
(A) Humanitarian (B) Qualitative
(C) Natural (D) Quantitative

- 2 Explain the main elements of Business environment. 10
OR
- 2 Explain different methods of calculating national income. 10
- 3 Examine the characteristics of developing nation in the context of India. 10
OR
- 3 Explain in detail the characteristics of modern business. 10
- 4 Causes of low rates of capital formation. 10
OR
- 4 Explain the meaning of unemployment. Discuss the causes of unemployment. 10
- 5 Make clear the meaning of poverty. Discuss the causes of poverty in India. 10
OR
- 5 Explain the Global Business Environment. 10
- 6 Disguised unemployment and seasonal unemployment. 10
OR
- 6 Explain the relation between income and business environment. 10
-